

אשר לכם היא נחלת אבותינו והנו ביד זה הנכבד התלמיד הנאמן והפרנס הממונה על עניני הקדש של ירושלם עיר הקודש כי הוא אחד ממשוה ממונים על עניני הקדש ועל זה מה שתתגרבו בכל לבכם ובכל נפשכם לחזק בבית עיר הקדש יהיה לכם זכות ושכר טוב לפני אבינו שבשמים במעט ממון שתתנו לחזק בית נהלתנו ואז יהיה נחשב לכם כאלו הבאתם עולות וזבחים ותרומות ומעשרות ובכל שבת ושבת יכרך ויוכיר החבר שם (!) עם כל אחר ואחר המתגרב מכם או בבה"כ ירושלם או בבה"כ מחברון או בבה"כ משמואל הרמתי ע"ה או כנגד שערי הרחמי או בבית זכריה הנביא או בבית חולדה נביאה או בבית שמעון הצדיק או בבית חגי הנביא או בבית רחל אמנו או בבית אסתר המלכה או בבית יהושע בן נון, או בבית קברות אלעזר ואיתמר בני אהרן או בבית ע' זקנים או בבית יוסף הצדיק או בבית חבקוק הנביא או בבית יונה בן אמתי או בבית אהרן הכהן או בבית הלל ושמאי ותלמידיו או בבית כמה תנאים אשר הם קבורים בארץ יש' אלפים ורבעות ובשכר זה תזכו להי' העתיב ולחיות בנועם ה' ולבקר בהבלו ולראות ביופיו ולהסתופף בצלו ה' למען רחמיו יקבץ אתכם עם נדחי עמו יש' ויבנה ביתו בענלא ובזמן קריב כדכתיב בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס ובכות הצרקה יבנה ציון שני ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה.

נכתב פ' וילך אברם כאשר דבר אליו ה' שנת אר"ה.

יוסף בכר' חלפון ולה"ה. שמואל בכר' מרדכי ולה"ה.

צדקיה בכר' עובדיה ולה"ה. אברהם בכר' יצחק מבית אל ולה"ה.

יוסף בכר' חיים סופר הקהל ירושלם עתה.

העתקת של האגרת אשר נכתב דרך שלו' לבשר טוב לעם ישורון מהקהל עיר הקדש ירושלם תוביב והאגרת אשר לקח העתק' הזאת אשר נכתב מהקהל עיר הקדש ירושלם תוביב לקחו אותו ממש שם של עיר קורפו מקום מהשררה מויניציאה עם כתבים אחרים רבים אשר היו עמי ושרפו אותם באש ע"י מסור ומלשין ומגרף ישרפהו ה' באש של ניהגם.

אני משה רושו מעיר על המאורע אשר אירע לזה הנכבד ר' אברהם הלוי

מוביל כתב שליחות שלו' מקהל ירושלם עיר הקודש תוביב.

אני אברהם הדר בעיר קורפו מעיר על המאורע אשר אירע לזה הנכבד

ר' אברהם הלוי.

אמר דניאל יעיל אלו החדשות ספר אלי אורה אחד קאגריאטו בשנת רל"ג ליצירה והנה דבריו חן בעיני מצאו וכתבתים על ספר למען ידעו דור אחרון תנהם לזכרון.

מוסס הכתב שכא מפורלי.

אליכם בחירי האל אבשרכם מביאת הנואל מאשר שמענו אונינו שמי' מנה פה בארצנו למען ישמח לבכם כמונו וכדי שתחיו עמנו לבקש רחמי' מיוצרנו.

ישמע שועתנו ויחיש ביאת גואלנו אמן. ידוע תדעו איך שמענו פה בעיר פורלי מפי עדים נאמנים כמו שהתגורמי שלה אנשים נכבדים בויניציאה לאמר אליהם איך עלתה מחשבתו שיתנו אליו נגרו פונטי ואם יסכימו לתת לו מוטב ואם אין יקחנו בכח גדול ותשובת ויניציאני לא נודעה עדיין. מוסף על זה נאמר פה כי הסכים התגורמי ללכת עם כל חילו בעיר ראנושא וגם נודע באמת איך המלך מנאפולי אשר שמו דון פיראנטי רוצה לתת לתגורמי הנוכח המעבר מארצו הן בים הן ביבשה ואולי הוא מפני שבאו אליו מים עד נפש ותואנה הוא מבקש להנצל מגונשיו. זאת ועוד אחרת נודעה איך בעיר פירארא אחר חקירה ודרישה נמצא מרגל שליח מהתגורמי הנז' ולא נודע על מה ועל מה אך מפיו יצא איך הם י"ב במספר שלוחי באיטאליאה, ומאותות הנאולה הוא כי נאמי בודאי שהעשרת השבטים הרגו את מלך פרס והאינדיאני שלחו רצים בויניציאה להודיעם שהיהודים מכלים אותם ולקחים את נפשם ואין תרופה למפלתם וצועקים לעזרה ובכל יום מרבים עליהם צרה וצוקה ואין להם תקומה. עוד פלא עצום סופר והוא כי פעם אחת היו מעשרת השבטים מספר גדול במלחמה עם האינדיאני והיו עייפים היהודים להתמדת המלחמה שנמשכה כמו ימים באופן כי קצה נפשם והסכימו להריץ רצים רחופים בדבר מלכם במקום מעמד אשר מנהר סבטיון והלאה [שישלחו] להם יהודים אחרי לעזרה ומיד בלי אחור כי היה רצון האל באו בלב אחד ד' מאות אלף בחורים מלומדי מלחמה להציל אחיהם מיד עושקיהם וכאשר שמעו ויניציאני רבוי האנשים אשר נראו בלי אחור. שלחו גליאה אחת לראות מהו הדבר ושם מלכם והנה אמרו נכון הדבר כי בירושלם נאספו שם עד אין מספר מארבע כנפות הארץ. ומאריך קפא גבול יינבא הלכו דרך ים בירושלם יותר מעשרת אלפים יהודים וכאשר נודע לסולדאנו רבוי היהודים אשר נראו בארץ רעדה אחזתהו כיולדה ונתן להם ארצנו הקדושה כי נפל פחד היהודים עליהם ולחוק את לבנו באים בכל יום יהודים מסביבותנו אומ' כל אלו הדברים אשר מפיהם יוצאים היותם אמתיים ודורסים (!) רבים אומ' הדבר הזה הן בבולוניא הן פה בפורלי וברומא ובוניציאה נעשה צווי נחויך ששום אדם לא יצא מפיו דבר מהדברים הנז' וכו' ומשום כבודם אינם רוצים לומ' אחד מאלף חלקי מתנפלאות הנעשו ליהודי האינדיאני והויניציאני אשר חזרו מהגליאה הנזכרת.

ועתה אשים לפניך אנרות אשר הם בדפוס אבל הספר יקר מכ"י כי אינם נמצאים כי אם בלונדון הבירה וחצי מהם ה"ה מכתב א' היה לי לשאילה על מנת להחזיר מהחכם הגדול רמשי"ש כי לא נמצא בעקד הספרים של אוקספורד ועתה נמצא שם אבל לא המכתב הב'. וכיון שהב' ישים פניו על הא' אמרתי בלבי להוציאם פה יחדו:

אגרת השלוחה מחכמי ורבני האשכנזים שבארץ ישראל תוב"ב
לבני משה רבנו ע"ה ועשרת השבטים.

מסודרת ונערכת על ידי הרב הנאון המאור הגדול החכם
המובהק בנגלה ובנסתר מוהר"ר ישראל גר"ו. בעל המחבר
ספר תקלין חרות. ממנה ומשניה ומנהיג דק"ק אשכנזים
הנקרא מדרש פרושים הי"ו. שבעה"ק צפת תובב"א.

בעזרת ה' יתברך אלהי הארץ. ר"ה מרחשון ה' אלפים ותקצ"א לביע.
בארץ הקדושה. ארץ ישראל ערי הקדש ירושלם וחברון וגליל הקדש
העליון צפת תוב"ב.

שלחו בני ארץ ישראל הדבקים והאחוזים בתורת יקותיאל. היא מתנה
ונחליאל. לפני אחינו בני ישראל. בן יצחק בן אברהם אשר גלה אמונת האל.
המה אחינו הקדושים והטהורים צדיקי יסודי עולם בני משה רבנו עבד ד' החונים
מעבר לנחש שבטיון הנקרא סמבטיון. ואומרים אנו מעשינו למלך. הוא מלך
ישראל יושב על כסא מלכותו רם ונשא עלי גדולת אחינו בית ישראל. עשרת
השבטים. אשר אחוזת נחלתם בארץ צלצל כנפים אשר מעבר לנהרי כוש. הלא
המה חונים על דגלם. שבט דן ושבט נפתלי. נר ואשר. ושבט יששכר
יודעי בינה לעתים עוסקים בתורה הקדושה תמיד ושבט זבולן חונים בהר
פריא"ן. ונגדם שבט ראובן ושבט אפרים ומנשה. ושבט שמעון. ה' עליהם יחיו
וירומו וישאו מעלה מעלה בגדולתם. והוד מלכותם. והמלך יתרוטם ויתנשא. חרבו
יחגור על ירך נבור הודו והדרו. יצלה וירכב על דבר אמת וענוה צדק. ותורהו
נוראות ימינו. חציו שנונים עמים תחתיו יפלו בלב אויבי המלך. כסאך אלהים
עולם ועד! שבט מישור שבט מלכותך. תחת אבתך יהיו בניך. תשיתמו לשרים
בכל הארץ. תבלנה בשמחות וגיל תבאינה בהיכל מלך. ואל כבוד אחינו בני
ישראל הישרים הצדיקים בית הרכבים בני יהונדב בן רכב. אשר נבא ירמיהו
הנביא עליהם. לכן כה אמר י' צבאות אדני ישראל לא יכרת איש ליונדב בן
רכב עמד לפני כל הימים.

שלום כנהר קחו מאת אחיכם בני ישראל. שארית הפליטה הנמצאה משבט
יהודה ובנימין ומלוי הנפוצים בעולם בארבע רוחות השמים. ומאת אחיכם אשר
בארץ ישראל מגלות החל מארץ אשכנז. אשר מרוב שלהבת השקת נפשם בארץ
הקדושה. ארץ חמדה חמדת עליונים ותחתונים. א"י המקודשת מכל הארצות.
מסרו נפשם ויעזבו ארצם ומולדתם ובית אבותם. ויסעו דרך ימים ומדברות עד
עלו אל עיר קדשנו ירושלם. ואל מקום קברת אבותינו היא חברון בארץ כנען.
ואל גליל הקדש מוסבה שם העיר צפת תוב"ב. מסתפחים בנחלת ה' ומתנגדרים
בעפרה. יושבים באהלי בתי מדרשות וישיבות של תורה ועבודת ד' צבאות. הנה
כולם שולחים שלומים רבים כטל וכרכיבים. לאחים ידידים אהובים אלופים
מסובלים בתורה ובמצות. נפשנו חשקה. נפשנו צמאה. נפשנו אותה. נפשנו כלתה

נפשנו משתוקקת לראות פני קרשם להבק ולנשק עפרות רגליהם. ולראות בנועם זיו אדונינו המלך שהור וקדוש. ולשמוע משלום ומקום תחנונם בברור. ותחזינה עיניהם ועינינו עין בעין מישרים בשוב ה' ציון. ויקום המקרא שנבא ישעיה הנביא לאמר לאסורים צאו לאשר בחשך הגלו. והנביא צפניה אמר מעבר לנהרי כוש עתרי בת פוצי יובלון מנחתי. ואומר בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי אתכם כי אתן אתכם לשם ולתהלה בכל עמי הארץ בשובי את שבותיכם לעיניכם אמר ה'.

כה אמרו אחיכם. מה טבו אהליך יעקב משכנתך ישראל. אשר מראש מקדמי ארץ שמועה שמענו כי בהר ה' בהם ויחסם בצל כנפיו ולא הסיר שכט המושל מאתם. והור מלכות ישראל נגה עליהם. ולצדק ימלוך מלך עליהם ואין עליהם קול נוגש מאומות העולם. כאשר אבותינו ספרו לנו. ורבותינו הקדושים העידו אשר בא לפניו בזמן שש מאות וארבעים לאלף החמשי איש אחד צדיק וישר שמו רבי אלדד הדני משבט דן. והוא ספר והודיע יקר תפארת גדולתם וצדקתם באמונתם וקדושתם. ועזרת ה' אלהי אבותינו מסבבם בחסדו בבטחונם בו בנחלתם. והיה להם למחסה מכל הגוים אשר סביבותם. כל יוכלו לנגוע בהם ובעדתם. ודרכי תורתנו הקדושה ברורה בידם מפי משה רבנו ע"ה מסיני כפי קבלתם. ודגים דיני קנסות ודיני נפשות בסנהדרין בפקודתם. וברוכים באורך ימים ועושר וכבוד מפרי עסק תורתם. כאשר אמר המלך שלמה ע"ה אך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד כברכתם.

לזכר זאת תעלוונה כליותינו ותשכח (!) נפשנו על אשר זכינו לידע כי נתקיים הכתוב לא אלמן ישראל ויהודה מאלהיו. כי עד רד עם אל ועד קדושים נאמן. ותחזק נפשנו לקול זרים האומרים לנו אין תוחלת ותקוה. ואומרים איה אלהיכם ויושיעכם. אבדה שם הגוי הקדוש נעשינו ללעג ולקלם בגוים. כצאן לסבח יובל להרג ולאבד ולמכה ולהרפה. וכל עיר על תלה בגויה. ועיר האלהים מושפלת עד שאול תחתיה. וכל גוי ועם ממלכתם קיימת ומלכם בראשם. ועם ה' אלה נתונים למשיסה וישראל לבוזים. הלא ה' זו חטאנו לו. ואמרנו נגזרנו אבדנו חלילה. אבל בהתאמת לנו עוז מקל תפארת מלכותם ותוקפם ונבונתם וארצם הרחבה והמלאה כל טוב. ועושרם ומלחמתם וממשלתם ופחדם על הגוים מסביבם. מה נאוו על ההרים קול (!) מבשר משמיע שלום. מבשר טוב משמיע ישועתם. קול צופך נשאו קול יחדיו ירגנו. כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון. ובחר עוד בירושלם ועלו מושיעים בהר ציון.

אמנם כן מפני כי נרחקנו מהם במקומותם לשמותם בארצותם למושבותם וגדר דרכינו בגויות נתיבותינו עוה. אסירים קראו לסו. וישראל שה סורה נדחה קראו לה. וידל ישראל מאד וימשלו בהם אויביהם. כנוסם ונפשם ומאדם ויגורו עליהם גזרות קשות ומרות ויאכלו ישראל בכל פה. לא עלה על לבנו מקוצר רוחנו ומעבודה הקשה אשר עלינו לאמר. נשלחה אנשים לפני אחינו בני בריתנו. אחרי רבים להטות מארצנו. רובם של קהלת יעקב שבטי יה עדות לישראל לשאול שאלתנו. ולקחה עצה. ותשועה ברב יועץ:

והן עתה אשר נתעוררנו בדבר לבקש ולדרוש שלום אחינו. הוא בסבת דבר אשר באונו שמענו מפי עדי ראיה. אבותינו ספרו לנו כי באלף החמשי

היתה גזרה קשה בחו"כ במדינת אחב"י בארץ אשכנז. על ידי נוי אחד רשע מכשף כי רצה לאבר היהודים. וישלחו כלל אחב"י שלוחים נאמנים למחנה שכנית קדושת אחינו בני משה רבנו ע"ה. וישינו אותם חונים מעבר לנהר סמבטיון. ויעבור איש צדיק ושמו ר' מאיר חזן (שהבר שירת אקדמות שאומרים ביום מתן תורתנו קודם קריאת התורה) את הנהר סמבטיון בשבת בשביל פקו"ג הדוחה שבת החמורה. ויקרב אל אחינו הקדושים. וישלחו משם איש צדיק אחד ושמו ר' דן. וכנבורות נפלאות אשר עשה והראה וקידש שמו הגדול והקדוש ית"ש. הציל את אחינו ב"י בארץ ההיא. ויספר להם מגדולת יקר תפארתם ומלכותם. ועוד אשר בשנת שני מאות ושרש ושמונים לאלף הששי. בא איש אחד מהם שמו דוד בן שלמה שר צבא ישראל לארץ איטליא ורומי. וזה מקרוב כמו שנתיים היו משולחים שלנו בארץ תימן. ובעיניהם ראו שם איש אחד משבט דן ושמו יששכר ויספר להם מקום ארצם וגדולתם ותוקפם וקדושתם ורב עשרם ומלכותם. ואחר כך נעלם האיש משם והוא פלי.

כי על כן נשעננו בדברי רבותינו הקדושים התנאים אשר הורונו אל תהי מפליג לכל דבר. וגם כי אדונינו התנא רשב"י קדש הקדשים גלה לנו בזה קדשו. כי בעקבות משיחא יתגלו מאחינו מעשרת השבטים. וכך קבלו רבותינו על המקרא שאמר דהמע"ה לי גלעד לי מנשה. אמר הקב"ה לאנשי יבש גלעד אתם עשיתם חסד עם שאול ועם בניו. אף אני אתן שכרכם לבניכם לעתיד לבוא בשעתיד הקב"ה לקבץ את ישראל. ראשון הוא מקבץ את שבט מנשה שנאמר לי גלעד לי מנשה. (ילקוט תהלים רמז תשע"ט) ומפני שכל הדברים צריך התעוררות תחלה מלמטה. וגם כי אמרו רבותינו הקדושים על המקרא הנך יפה דודי כשתפרע מן האומות. אף נעים כשתשלם שכר ליראיך. אף ערשנו אלו עשרת השבטים שגלו לפנינו מן הנהר סמבטיון. שעתידים גלות יהודה ובנימין לילך אצלם להביאם. כרי שיזכו עמהם לימי המשיח ולחיי עוה"ב. שנאמר בימים ההם ילכו בית יהודה על בית ישראל ויבאו יחדו מארץ צפון על הארץ אשר הנחלתי את אבותיכם (ילקוט שה"ש רמז תתקפ"ה) אי לזאת התנבחנו והתחזקנו כוללינו כאחד אנחנו כנסת ישראל קהל קדש אשכנזים אשר בא"י. והגנו שורחים שליח ישר והגון החכם השלם רבי ברוך בן שמואל מעיר קדש גליל העליון. מסר נפשו לנו בארצות בימים ומדברות עד יעזרהו הרחמן לבא לפני כסא גדולתם. והנה עתה תחלה נודיעם בקצרה ממצב כלל אחב"י המפורים בארצות מלכי גוים. תחלת כל איכות וכמות תורתנו הקדושה. הלא תדעו כי נמצא בירינו ספרי תורתנו ארוכה מארץ מדתה ורחבה מני ים. תורה ונביאים וכתובים ותרגומיהן ופרושיהן מרבותינו הקדושים הראשונים והאחרונים רבים מאד. ותורה שבע"פ מרבותינו הקדושים התנאים והמוראים ששה סדרי משנה אשר סדרם רבנו הקדוש רבי יהודה הנשיא. וברוח קדשו כלל בהם כל התשעה מאות סדרי משניות שהיו בימי הראשונים. ועליהם הבר ר' יוחנן בא"י תלמוד ירושלמי. ורב אשי בבבל תלמוד בבלי. וספרא דבי רב. וספרי. ותוספות דבי רבי חי"א רבה ור' אושעיא רבת. ופסיקתא רבתי וזוטא. ומדרשות כמספר אלפא ביתא. וסדר עולם רבא. וספר הבהיר וספר יצירה. וספר אותיות דר' עקיבא. הוא רע"ק התנא הקדוש תלמיד ר' אליעזר הגדול תלמיד ר' יוחנן בן זכאי תלמידו של הלל הזקן

שהיה בזמן בית שני. הוא ר' עקיבא שנכנס לפדרס ונכנס בשלום ויצא בשלום. ועליו אמר הקב"ה ראוי לזקן זה שישתמש בכבודי. ועליו בקש משה רבנו ע"ה מלפני השי"ת שיראהו ואת תורתו שהיה דורש על כל קוין וקוין תלי תלים של הלכות. הוא ר' עקיבא שכשהיה דורש במעשה מרכבה היו באים מלאכי השרת כבמומוטי התן וכלה הוא ר' עקיבא שקדש את שמו ברבים והיה מקבל עליו עול מלכות שמים בשעה שסרקו בשרו במסרקות של ברזל. ויצתה נשמתו באחר ויצתה בת קול אשריך ר' עקיבא שאתה מזומן לחיי עוה"ב. ומתלמידיו הקדושים התנא האלהי קדוש ה' מכבד ר' שמעון בן יוחאי וחבריו. הוא ר"ש שישב עם בנו ר"א י"נ שנים במערה בשעת גזרת המלך. ויחב בעפר עד צוארו. ואברי להו חרוב ועינא דמיא. וחבר ספר הזהר הקדוש על התורה כולה רזי דרזין. וזהו הרש. וספר התקונים ע' אנפין על תיבת בראשית. ועשר אמירין וליב שבילין וכל מעשה בראשית. הוא ר"ש שהיה מתנלה לו נשמת משה רבנו ע"ה רעיא מהימנא. וחבר גילוי סודותיו. ואליהו הנביא וכל נשמות הצדיקים היו מתנלים לו תמיד. הוא ר"ש דקב"ה וכל המרכבות ונשמות הצדיקים הם באים לשמוע גילוי סודותיו. הוא ר"ש דאסכים עליו קב"ה בכל חדשיו וסודותיו. והיה אש ממרום מסבבו. וקב"ה וכל הישיבות של מעלה הסכימו על חבורו הקדוש עד דאליהו נחית מעילא בכמה חילין דנשמתי. וכמה מלאכיא ושכינתא עלאה עשרא על ראשיתו ואמרו וכמה יתפרנסון מהאי חבורא דילך בדרא בתראה בסוף יומיא ובניני וקראתם דרור בארץ. ואחרי סודות התורה בקבלה דור אחר דור עד הרב החסיד ר' יצחק סני נהור בן הראב"ד שהיה פה שלישי לאלהיו. והקדוש רבינו אלעזר מגרמיווא. והקדוש הרמב"ן. ועד אחרון איש אלהים קדוש ונורא האלהי רבנו יצחק לוריא ד"ל אשכנזי. אשר נלה באורי סודות הוה"ק. והי' לו גלוי אליהו וידע כל רזי דרזין מעשה בראשית ומעשה מרכבה וחכמת הפרצוף. והיה מדבר עם נשמות ורוחין כמבואר בכתביו וספריו אשר הגנו שולחים מהם ביד השליח הלו. ורבותינו הראשונים חברו הלכות גדולות ופסוקות והלכות רבנו יצחק אלפסי. וספרי רבנו משה בר מיימון הלכית ברורות בלשון משנה על כל תורה שבע"פ. עד ערוך השלחן בדורות האחרונים שחברו רבותינו הגאונים רבנו יוסף קארו ורבנו משה איסרלס אשכנזי שלחן ערוך ומפה פרוסה על כל דעות ופסקות ושיטות שנתוספו בתורה שבע"פ. ועוד ספרים הרבה בנגלות ובנסתרות אין קץ למספרם ועד אחרון הגאונים בזמננו היה אדונינו מורנו ורבנו הגאון הקדוש רבן של כל בני הגולה רבנו אליהו החסיד ג"ע אשכנזי. אשר חבר שנים ~~השנים~~ חבורים קדושים ועמוקים וברורים על כל התורה. ובירר והגי' אורות מאפל השבושים בכל התורה בנגלה ובנסתר. ועשה כוונים וגלויים עמוקי אנדות התלמוד ברזי דרזין ובוהר וכתבי הארי"ל. ונתגלו לו סודות מיעקב אבינו. ומשה רבנו ע"ה ומאליהו. אוצרות רבות לא יספיק דיו כמי הים לכותבם. והגנו שולחים מעט מעט מספריו הקדושים בנסתרות ואיזה סודות שנלה אשר עד בואו היו נעלמים מעין כל חי. וכל עדת ישראל אשר בכל הגולה. מחזיקים באמונת אלהינו במסירת נפשם. ובתורתו הקדושה יהנו בכל מקומם. אבל עליהם ועלינו נבר קושי שעבוד עול הגלות. אפס מקום לבאר כל אשר עבר עלינו מעת חרב בית קדשנו ותפארתנו השני. זה משך אלף ושבע מאות ושלוש וששים שנה. צרות רבות אין די באר

ואין די עולה על המכתב, ובשנת ת"ח לאלף הששי הרגו הגוים מאחב"י בארץ אשכנז יותר משני מאות אלף נפשות במיתות משונות, ומלאו כמה בורות עם אנשים וטף ונשים וכולם קדשו שמו הקדוש ית"ש, ומסרו נפשם למיתה ופשוטו צוארם לטבח, מלבד בכל דור ודור מדינה ומדינה, וכל הקללות נתקיימו בנו, ובכל זאת שמו הגדול לא שכהנו.

ועתה הכביר עלינו — עול מרהבה טסים וארנוניות ואומרים מדור והבא, וימעטו כל המחיות ופרנסות — וידל ישראל מאד העניים והאביונים שואלים ללחם ואין, ועוד גורות קשות — באו בנים עד משבר וכת אין ללדה, ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע.

הן עתה שלש הנה אשר נבקש ונשאל מאת יקר הדרת אדונינו מלך ישראל יחי לעד, ומאת כל אחינו קדושי עליון בני משה רבנו ע"ה, ולכל אחינו עשרת שבטי י"ה, אחת, נפשנו בשאלתנו ועמנו בבקשתנו על כל כנסת ישראל אשר רל כבודנו בגוים ושקצונו כשומאת הגדה, ושמו הקדוש ית"ש מתחלל באמרם איה אלהיכם ויעזרכם, אפס כחנו נתבלבלה דעתנו ומחשבתנו, וקצר רוחנו לשפוך נפשנו בתפלה ובתחנונים לפני המקום ב"ה כי נתקיים בנו ושברת ולא מיין, כאשר אמר התנא ראב"ע יכול אני לפשור את כל העולם כולו מן הדין תפלה מיום שחרב בהמ"ק ועד עכשיו, שנאמר לכן שמעי נא זאת עניה ושברת ולא מיין, ואף כי עתה בדור האחרון הזה אשר הצרות תכופות וחדלו הפרנסות ועם ה' אלה נתונים בסתר המדרגה, כי על כן הגנו מתנפלים ומתחננים לפני אדונינו, חנונו חנונו נא, אתם אחינו בני אב אחד נחנו, עזרונו עזרונו בתפלה, כאשר עזר אבישי בן צרוי לדוד המלך ע"ה בעת צרתו, כמ"ש ויעזר לו אבישי בן צרויה ואמר ר"י אמר רב בקבלתו שעזרו בתפלה, ואם שם היה מאיש אחד לאחד, אף כי מרבים לרבים, ועל כבוד קדושת שמו ותורתו ועדתו, כי כשל כח הסבל החירופים והגדופים לשם ה' צבאות, ועד מתי יהיה עוזו בשבי ותפארתו ביד צר, ולא יעמוד ברחוק מאתנו, ולא יעלים לעתות בצרה, ואם קצף הוא מעט בעד חטאת עמו, הם הוסיפו יותר מהעיקר כפלי כפלים עולם הקשה וקושי השעבוד, ועברו על השבועה אשר השביעם ה' אלהינו שלא ירבו קושי ויעבודם על ישראל שלא ימהרו הקץ, (מדרש רבות שה"ש) וכך אמרו אבותינו ורבנותינו בתפלתם רצוננו לעשות רצונך ומי מעכב שאור שבעיסה ושעבוד מלכיות, אשר ע"י שעבודם הקשה, ושאין מניחים להגדיל התורה ולהאדירה, מוצא השמן מקום להמית ולבלע עם ד' בהטיותיו, וכן אמרו רבותינו הקדושים לסייע לעדתנו משרשה כתובים, אחד שאמר מיכה הנביא, ביום ההוא נאם ה' אספה הצלעה והגדחה אקבצה ואשר הרעתי, וירמיה הנביא אמר הכיוצר הזה לא אוכל לעשות לכם ב"י נאם ד', הנה כחמר ביד היוצר כן אתם בירי ב"י, ויחזקאל הנביא אמר ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם והסרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר, ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו משפטי תשמרו ועשיתם, ירבו נא בתפלה ודמעה בנפשותם המהורות ונשמתם הקדושות, ילבישו מלכות ויכנסו לחצר הפנימית לפני ממ"ה הקב"ה וביחודיהם הנוראים בהיכלות הקדושים לפני ולפנים, כי באו מים עד נפש, ואם לא למענו למענו יעש, כאשר גלה לנו האלהי רשב"י בתקונים דפורקנא בתראה למענו יעשה וכמו

שסדרו לנו אנשי כנסת הגדולה בתפלה ומביא נואל לבני בניהם למען שמו באהבה. וכמ"ש למעני אעשה. ולמען לא יתחלל שמו הקדוש. אבל יתקדש ויכירו גוים וידעו כי הוא מלך על כל הארץ ומושל בגוים. ולמען תורתו הקדושה אשר הגוים בזוהר פרעה קלאוה. ויותר מאשר עשו לנו עשו לשמו הגדול והקדוש. ויזכור לאבותינו אברהם יצחק ויעקב וירחם לקבץ גלויותינו ולכנות בית קדשנו ותפארתנו. וארוננו התנא האלקי רשבי גלה לנו כזהר קדשו בתקונים ואמר. ובזמנא דעשר ספירין מתלבשין באלין קליפין. אלין דידעין בקליפין עבדין אומאה בשמיהן ובהוויות דקביה לאלין קליפין ובטלין גוריה. ודאי יש ביניהם. יודעים לפעול את כל ובעת דחק וסכנות ישכילו לעזרנו במלחמתם על כלל אחיהם ערת ה'.

שנית נבקשה את שאהבה נפשנו. הלא זה הדבר. כנודע בשער בת רבים מפי רבותינו הקדושים (רמב"ם בפירושו פ"ק דסנהדרין) כי טרם יבא משיח צדקנו צריך שיהיה בא"י ביד הגדול סמוכים. ובעוה"ר ע"י הגלויות וכבוד הגזרות הקשות בטלו הסמיכות. והלכה ברורה שצריך שיהיה הגסמך מהסמוך. והשי"ת יעד שיהיה ביד הגדול כאמור ואשיבה שפטיך כבראשונה ויעצ"ך כבתחלה אח"כ יקרא לך עיר הצדק קרי" נאמנה. ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה. וזה יהיה בלי ספק כשיכין הבורא ית"ש לבות בני האדם יתרבה זכותם ותשוקתם לשם ית' ולתורה לפני בא המשיח. וכאשר שמענו בבירור שיש אצלם סנהדרין. סמוכים מפי גסמכין שהרי דנין דיני נפשות (י"ל דפליגי אריב"ל סנהדרין י"ד א'. או משום דהן רובם של כל ישראל והלכות ברורות אצלם באין ספק) יבחרו נא כמה מחכמיהם הסמוכים. כחמלתם על כלל עם ה' ויבואו נא לא"י נחלת אבותינו ויסמכו לת"ח כרי שימצא ביד סמוכים בא"י. אשר תחלת הנאולה תלויה בזה. ומה יפה אף נעים לאנשים גדולים כמותם לבא לא"י אשר רבותינו הקדושים התנאים והאמוראים היו מנשקים על תחומי א"י ומנשקים אבנים ומתנלנלין על עפרה וכן הוא אומר כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחננו. ואמרו רבותינו בקבלתם כל השוכן בא"י עונותיו מחולין לו שנאמר וכל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשא עון. ואפילו הלך בה ד"א זוכה לחיי העה"ב וכל הקבור בה נתכפר לו. וכאלו המקום שהוא קבור בו מובח כפרה שנאמר וכפר אדמתו עמו. ולעולם ידור אדם בא"י אפילו בעיר שרובה גוים ואל ידור בחוץ לארץ אפילו בעיר שרובה ישראל. שכל היוצא לחו"ל כאילו עובד ע"ז שנאמר כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבד אלקים אחרים. ורבותינו הגדולים אמרו שישבת א"י מצות עשה מן התורה אפילו בזמן הזה כמו ששנו בספרי על המקרא וירשת אותם וישבת בארצם. אמרו ישיבת א"י שקולה ככל התורה מעשה בר' יהודה בן בתירה ור' מתיא בן חרש ור' חנינא בן אחי ר' יהושע ור' יונתן שהיו יוצאים לחו"ל והגיעו לפלגשם וזכרו את א"י וקפו עיניהם חלנו דמעוניהם וקרעו בגדיהם וקראו המקרא הזה וירשת אותם וישבת בארצם וחזרו ובאו למקומם. ואמרו ישיבת א"י שקולה ככל התורה כולה. ובימים האלה שלוחה בא"י מרשעת הגוים רק מסים נתן לשר הארץ. ואם שלא נתן רשות לכולם או רובם לעלות כחומה לא"י. ליחידים לא נאמר שהרי מצינו שה"י זמנים שהלכו מהם לא"י. בשנם קבלה בירינו מרבותינו בעלי התלמוד ירושלמי (מסכת מ"ש פ"ה)

שבהמיק עתיד להבנות קודם מלכות בית דוד. וכן נלה לנו התנא רשב"י כי בתחלה בונה ירושלם ד' ואח"כ נדחי ישראל יכנס. ובבוא מחכמיהם הנה ובהראות נוראות נפלאות פני קדשם גם פה גם במקומות אחרים. ישיבו נפשות הנרכאים האומללים ויחיו לבם של אחבי היושבים במחשכים כמתי עולם. מפי קדשם תתעוררנה הנפשות. תשמחנה הלבבות. תלבשנה עז ותעצומות. חדרה וגיל תחנורנה והמעקשות יישירו. רפי האמונה יתגברו. חלושי היראה יתאמצו. ויבררו חקי האלקים ותורותיו ומשפטי ויזכירו בשערים להורות דרכי ה'. ודבריהם הקדושים ברשפי אש שלהבת יה ממקור לבבם המהורות יכנסו בלבב עדת ה' יעירו ויעוררו אהבת ה' ומלאה הארץ רעה. וישו שכם אחד לעבדו ית"ש ולהנות בתורתו הקדושה בכל לבבם ובכל נפשם ומאדם ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב.

ועוד בה שלישי. כי מאז ועד עתה ה' אחבי אשר בנולה מסציאים עור לאחיהם אשר באי. ועתה כי נגרע עזרתם למן. הגענו עד ארץ. שחה לעסר נפשנו רבקה לארץ בסננו. כי השתרנו עלו על צוארנו חובות רבות אלפי רבבות. אשר הוכרחנו לקבל עלינו בנשך ובמרכית. לכמה סבות מסובבות. כי נתננו לשבי ולבוה ומסים וארנוניות שאנו מוכרחים ליתן כל שנה עולה סך עצום ורב. וגם לפקוח נפשות עניים ותלמידי חכמים הוצרכנו ללוות להחיות את נפשם. בין כה וכה עלו החובות לאלפים ולרבבות ברכית נושכת והתשלומין קבועים לזמן מוגבל. ואם לא יסולקו החובות דררא דנפשות קא חוינן. ענמה נפשנו פן חיו מוט תמוטט הארץ. פור תתפורר הארץ. ואי אפשר להעזר בזה מאחבי אשר בארצות מולדתנו. מרובי צרתם ממיעוט השפע ונרעון הפרנסה ואולת ידם ודי להם להפקיע את עצמם. ובכן אין מצוה רבה וגדולה מזו המשולשת בפדיון שבויים. ות"ת דרבים. ויישוב איי. כי על כן בקשתנו יקחו נא תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו על נאולתנו וסדות נפשנו. והמלך גדול יחיה לעד יפקוד להרים תרומה גדולה מכל אחבי עשרת השבטים וימסור ביד שלוחנו זה. ויעזרהו למען יבא ויביא התרומה הנה בשלמות לרומם קרן ארצנו ולהאיר עינינו לסלק נפשנו מעול החובות הרבות. האוכלות בשרנו ומדאיכות נפשנו ומכלכלים דעתנו בארצנו. וגם על העתיד פן חיו יאריך עוד איוה זמן עד נאולתנו וישועתנו. ויתרבו חבלי משיח וצרות רבות. וחיינו תלויים מנגד. יחמלו נא להמציא לנו עזר בכל שנה ע"י הדרך שיראם ה' אלהינו. למען יחזקו בתורת ה' ית"ש החכמים עובדי ה' באה"ק ועוסקים בתורתו הקדושה מתוך הדחק יומם ולילה בישיבות ובתי מדרשות שלנו.

ועל ארבעה לא ישיבנו ריקם לשמת נפשנו בנועם הדר יקר תפארת כתב יד קדשם בשפה ברורה בלשון הקודש. להשיב על שאלותינו לשמת נפשותנו ולרות צמאוננו ולברר ספקותינו. ודהודיענו מכל ישיבתם וארצם ואיכותם וגדולתם וכמותם ותורתם. לנחם כל יושבי גלותנו צדיקים ונאונים גדולים וישרים ויראי ה'. המדוכאים ומודאנים ומודאבים ומסובלים ביסורים וענמות נפש וצרות רבות בבקר יאמרו מי יתן ערב וגו'. והיה כי יבואו דבריהם אל כולהם ותחיין העצמות האלה. יגילו הצדיקים וירגנו כל ישרי לב. ויספו עניים ביה שמחה וגיל. ומסני כי הדרכים סגורים ומסוגרים וגדורים. בלתי אפשר ה' לשלוח מי ומי מוקני עדתנו הגדולים החלושים ותשי כח. וזה האיש ישר שלוחא מהימנא המוביל דנא ברוך הוא לה'. אשר התגרב להתגבר כארי. לנוד במדברות וארצות לחפש מצוא

הדרך. והרואה לנשברי לב יראהו דרכו לבוא למחוז חפצו. ובקשתנו יהיו נא בעזרתו ויקבלוהו בסבר פנים יפות ולא ישיבנו ריקם.

ואנחנו אהיהם מרחוק משתחיים מול הדרת פני מנורות המהורות אחינו עטרת תפארתנו. ולמי כל חמדת ישראל הלא הוא אדונינו מלך ישראל הגנו מתנפלים לפני כסא כבודו ומשתחיים ארצה. ומתחננים יתן נא את שאלתנו ובקשתנו. ואנחנו זה בארץ הקדושה פורשים כפינו בתפלתנו נבח שער השמים מקום מקדשנו כותל המערבי אשר לא זזה שכינה משם. ועל קבר רחל אמנו אשר בדרך אפרת היא בית לחם. קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה. ועל קברות האבות הקדושים. והאמהות הקדושות. ועל כל מנוחות הגביאים והתנאים והאמוראים הושע בן בארי רבי פנחס בן יאיר. ורבי שמעון בן יוחאי ור' אלעזר בנו. ויונתן בן עוזיאל. והלל הזקן ושר צבא ישראל בניהו בן יהודע ועוד הרבה מאד אשר סביבות הגליל הקדש. עינינו לשמיא נטלית ימליצו טוב עבורם ועבורנו לפני שוכן שמים. ישוב ירחם על כולנו יקבצנו יחד ויאמר לאסורים צאו לאשר בחשך הגלו. ויבנה בית מקדשנו ותפארתנו במהרה כימינו כיר"א.

כה דברי אחיכם העומדים על הפקודים וראשי ישיבות בארץ ישראל ירושלים וחברון וצפת תוב"ב המעתיירים הרואים החושקים הנכספים הצמאים המשתוקקים לראותם. ולשמוע משלומם ומצפים לתשובתם במכתב יד קדשם. הבאים על החתום.

ב. Br. Mus. 1938 c. 22 מודעת זאת בארץ אשר שלחו חבמי ורבני האשכנזים שבארץ ישראל תוב"ב בתורף שנת תקצ"א לפ"ק את מהר"ר ברוך בכמהר"ר שמואל זצ"ל יושב עה"ק צפת תוב"ב בשליחות אל בני משה רבנו ע"ה ועשרת השבטים כמבואר באגרת הדפוסה שה אשר סדרה הרב הגאון המאוה"ג מהר"ר ישראל נר"י ממונה ומשניח דק"ק אשכנזים פרושים שבא"י תוב"ב אור לו בעה"ק צפת תוב"ב. עתה קבלנו כתב מן הרב הגאון הגוטר נר"ו מחדש אדר שני תקצ"ה לפ"ק בו הודיענו מה הי' בסופו של השליח הגו' והאמנם כי לא בשורה היא כאשר צפינו מצאנו נכון להסיק רצון רבים וכן שלמים אשר נכספו לדעת זאת לצות להדפיסו וזה שתשנן הכתב:

השליח רב ברוך אשר שלחנו אל בני משה רבנו ע"ה ועשה"ש כידוע מאגרתנו אליהם חפשי כשתי שנים ולא מצא מה שבקש בדרך אשר הלך בה וישת פניו לדרך אחרת ויבא אל עיר המלוכה בארץ תימן שם העיר סאנא ושם מלך נער והיה חולה ימים רבים הוא ומשנהו וכל בני ביתו בחולי ידוע במדינת מולדתנו ורבי ברוך ידע רפואה לחולה זה ויועץ עם רב העיר איש חכם וצדיק אם ילך ויתקרב אל המלך בידעו לרפאותו וישאלהו הרב לאמר מי אתה ומאין תבא ומה מלאכתך ויספר לו היותו שליח מאתנו אל אחינו בי"ם ועשה"ש ויראה אנרתנו הגדולה ויתפעל הרב מאד ועיניו זלגו דמעות ויאמר לו זאת חובתך ותעשנה ללכת בשליחותך ואל תשעה אל דבר אחר וגם אני מוכן ללכת עמך וכן עשה ויקה גם